

A Farkasréti temetőben nyár közepén búcsúztatták a Szingapúrban tragikus hirtelenséggel elhunyt Joó Árpád (1948–2014) zongoraművész-karmestert

Korosztályának egyik legtehetségesebb tagjaként 16 évesen már a Zeneakadémia hallgatója. Gát József és Kadosa Pál növendékeként Liszt Esz-dúr zongoraversenyével megnyerte első nemzetközi versenyét az olaszországi Taormina-ban. 17 évesen már a Montreaux-i fesztivál vendége. A református családból származó művész élete a Kádár-korszak pap-fiú tehetségeinek tragédiáját példázza, 20 évesen emigrálni kényszerül az Egyesült Államokba. Tanulmányait a Juilliard School-ban folytatva megnyerte a Bostonban rendezett Nemzetközi Liszt Ferenc zongoraversenyt. (International Franz Liszt Piano Competition in Boston). Már amerikai állampolgárként, 21 éves korában indult karmesteri karrierje. Miután Igor Markevitch-nél is tanult dirigálást, 24 évesen a Knoxville Symphony Orchestra vezető karmestere lett. További tanulmányait Carlo Maria Giulininél folytatta. Vendégkarmesterként a világ vezető zenekarait dirigálta (London Symphony Orchestra, London Philharmonic Orchestra, Amsterdam Philharmonic), a 80-as évektől számos alkalommal dolgozott Magyarországon is. 1987-től vezető karmestere a Spanyol Rádió és Televízió Zenekarának. Budapesten a Rádiózenekar (Budapest Symphony Orchestra) első vendégkarmestereként elkészítette többek között a Grand Prix-díjjal jutalmazott teljes Liszt-sorozatot.

Az alábbiakban közreadjuk pártfogója és barátja, Vásáry Tamás búcsúszavait:

Az életben minden az isteni rendezés szerint történik. De vannak találkozások, amikor még a legkevésbé hívőknek is meg kell látni a felsőbb hatalmak irányítását. Ilyen találkozás volt a mienk Joó Árpáddal. Először a hatvanas évek végén ballottam róla a monte-carlói operaház igazgatójától, aki rajongva mesélt a fiatal magyar zseni zongorista-karmesterről. Néhány évvel később 1974-ben életem szakmailag egyik legterebesebb időszakát éltem meg, amikor is családommal tudattam, hogy hettegig még telefon közelbe sem megyek, mert nincs senki számámra egy percem sem. Egy reggel mégis, mikor londoni házunkban megcsördült a telefon, valami belső kényszernek engedve felvettem a kagylót és feleségem – nem csekély megdöbbenésére – ezt ballotta tőlem:

„Akkor gyere el hozzánk ma délután ötre.”
„Ki az, akire hirtelen szakítász időt?” – kérdezte tőlem a feleségem.
„Joó Árpád az a fiatal karmester akiről már annyit ballottam.”

„De miért fontos, hogy most találkozz veled, mikor semmire sincs időd.”
„Nem tudom. Kell.”

„Aztán amikor délután elkezdett beszélni a tüzes, fekete szemű fiatal ember az életéről, több irányú hivatásáról, gondolatairól,

tudtam, miért kellett találkoznom veled. Olyan dolgokat tudtam meg, tanultam meg a nálam vagy tizenhat évvel fiatalabb ifjútól a szellemi világgal kapcsolatban, amik egész további életem világnézetét döntően befolyásolták.

Azt is megtudtam, hogy kettőnk életének, sorsának legjelentősebb tényezői egyeznek. Az ő édesapja Joó Sándor református lelkész volt, az én nagyapám Baltázár Dezső református püspök. Árpád Gát Józsefnél, ugyanannál a zongoratanárnál tanult az Akadémián, mint én. Árpádot is mint engem, Kodály segített zongorához. Mindketten emigráltunk Nyugatra. Mindketten zongoristából lettünk karmesterek, és mindkettőnk számámra létfontosságú volt a szellemi élet. Mindehhez, még londoni menedzserünk is azonos lett. Árpád, megismerkedésünket követő londoni tartózkodásai során nálunk lakott, ő viszont meghívott magához Calgaryba a házába és zenekarához vendégnek. Árpád világméretű karriert futott be, számtalan lemez készült vele a legrangosabb külföldi magyar zenekarokkal, évekig volt a madridi rádió vezető karmestere, többek között felvette Liszt összes szimfonikus művét a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarával. Mind a mai napig úgy él a zenészek és közönség lelkében,

akik ballották, vagy dolgoztak veled, mint kivételes képességű, zseniális művész.

Aztán egyszer csak nem lehetett róla többet ballani. Senki sem tudta, hova lett. Három évvel ezelőtt telefonbívást kaptam Lőrincz Gabriellától, a Magyar Televízió volt műsorvezetőjétől, amiben arra kért, hogy találkozzam Joó Árpád lányával, Joó Beatrisszel. Így ismét megjelent életemben Árpád, családján keresztül.

A vér nem vált vízzé. Joó Sándor nagy tiszteletnek örvendő lelkész fia, Árpád, szintén szellemi tanító is volt, amellettt hogy művész. Amerre csak járt Kanadától Távol keletig, úgy emlékeznek rá, mint mesterre és gyógyítóra. Árpád lánya az életét a hátrányos helyzetűek megsegítésének szenteli. Három fia közül legidősebb Joó Christopher lelkésznek készül, és nem kétséges, hogy a két kisebb fia, Dávid és Markus is értékes tagja lesz a társadalomnak.

Árpád itt él bennünk, és él, mint mindenki halbatatlan lelkében, de él, mint csak kevesen, halbatatlan alkotásaiban, megörökített zenéjében, az emberekre tett hatásában és tanításában. Ahogy életében ünnepelték, ünnepeljük most mi is... miközben siratjuk magunkat...